

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind aprobarea schemei de ajutor de stat Creditul Fermierului, în contextul crizei provocate de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, precum și pentru modificarea articolului 12 alin (1) din Legea nr. 218/ 2005 privind stimularea absorbției fondurilor alocate României pentru agricultură, dezvoltare rurală, pescuit și afaceri maritime, gestionate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin instrumente financiare de garantare și creditare, precum și pentru susținerea obiectivelor naționale de politică agricolă

Întrucât sprijinirea domeniului agriculturii al producției vegetale și zootehnice reprezintă o prioritate națională în vederea asigurării securității alimentare precum și o prioritate a programului economic, în condițiile în care fermierii reprezintă un factor de importanță strategică pentru creșterea economică și crearea de locuri de muncă, sens în care trebuie să beneficieze din partea statului de politici publice care vizează, printre altele, creșterea accesului la finanțare,

În circumstanțele excepționale create de manifestarea la nivel global a efectelor generate de criza provocată de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, al perturbărilor lanțurilor de aprovizionare și al creșterii majore a prețurilor la îngrășăminte, energia electrică, combustibil și transport este necesară instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru fermieri care își desfășoară activitatea în sectorul agriculturii primare,

Luând în considerare că în data de 21 noiembrie 2023, prin Comunicarea Comisiei C/2023/1188, Comisia Europeană a adoptat modificarea Cadrului temporar de criză pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, care prevede posibilitatea statelor membre de a acorda ajutoare de stat sub forma granturilor suportate de la bugetul național până la 30 iunie 2024,

Luând în considerare prevederile art. 14 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora nicio cheltuială nu poate fi înscrisă în buget și nici angajată și efectuată din buget, dacă nu există bază legală pentru respectiva cheltuială, Ținând seama de faptul că la fundamentarea legii bugetare anuale și a Strategiei fiscal-bugetare este necesar ca măsurile bugetare să fie aprobate prin acte normative,

Având în vedere că s-a diminuat semnificativ capacitatea financiară a fermierilor din sectorul vegetal precum și a celor din sectorul zootehnic, precum și faptul că se înregistrează creșteri ale cheltuielilor de producție agricolă, precum și ale prețurilor, este necesar ca statul să ia urgent măsuri de natura ajutorului de stat pentru a atenua repercusiunile negative imediate, pentru a atenua dezechilibrele economice create și pentru a asigura menținerea activităților economice și a locurilor de muncă;

Luând în considerare că în lipsa adoptării măsurilor propuse în regim de urgență, sectorul producției primare din domeniul vegetal și zootehnic care reprezintă o prioritate națională în vederea asigurării securității alimentare, ar beneficia de condiții de finanțare insuficiente sau nu ar putea beneficia de o finanțare adecvată pentru continuarea desfășurării activității economice,

Întrucât elementele prezentate definesc un context excepțional și vizează interesele economice ale României, având în vedere că statul este obligat să ia măsuri pentru asigurarea continuării activității economice, iar în lipsa adoptării măsurilor propuse în regim de urgență, producătorii agricoli din sectorul vegetal și zootehnic, nu vor putea continua activitatea pentru a asigura necesarul de hrană populației,

În considerarea faptului că aspectele sus-menționate constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Secțiunea I - Schema de ajutor de stat „Creditul Fermierului”

Art. 1 - (1) Prezenta ordonanță de urgență instituie schema de ajutor de stat “Creditul Fermierului”, program de sprijinire a accesului la lichidități a întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției agricole primare, în contextul crizei provocate de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, valabilă până la data de 30 iunie 2024, denumită în continuare Schemă.

- (2) Schema se notifică Comisiei Europene în temeiul articolului 108 alineatul (3) din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.
- (3) Schema se aplică pe întreg teritoriul României.
- (4) Ajutorul de stat prevăzut în cadrul Schemei se acordă după obținerea deciziei de autorizare a acesteia de către Comisia Europeană.

Art. 2 - (1) Ajutoarele de stat acordate în baza prezentei scheme de ajutor de stat se acordă în conformitate cu prevederile Comunicării Comisiei Europene - Cadru temporar de criză pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei (2022/C131/01), astfel cum a fost modificată prin Comunicarea Comisiei C/2023/1188, denumită în continuare Cadrul temporar Ucraina.

- (2) Schema de ajutor de stat se implementează conform prevederile secțiunii 2.1 - Cuanțumuri limitate ale ajutoarelor din Cadrul temporar Ucraina.
- (3) Schema se cumulează cu orice alte scheme de sprijin finanțate de la bugetul de stat pe secțiunea 2.1 - Cuanțumuri limitate ale ajutoarelor din Cadrul temporar Ucraina, pct. 62, lit. a), cu respectarea pragului maxim de 280.000 euro/beneficiar.
- (4) Orice sume primite prin alte scheme de ajutor de stat finanțate de la bugetul de stat pe secțiunea 2.1 - Cuanțumuri limitate ale ajutoarelor din Cadrul temporar Ucraina se deduc din pragul maxim de 280.000 euro/beneficiar, care se poate acorda în cadrul Schemei.
- (5) Ajutoarele acordate pe baza altor scheme de ajutor de stat finanțate de la bugetul de stat pe secțiunea 2.1 - Cuanțumuri limitate ale ajutoarelor din Cadrul temporar Ucraina, care sunt rambursate înainte de acordarea unor noi ajutoare în temeiul prezentei Scheme, nu trebuie luate în considerare pentru a se stabili dacă s-a depășit pragul maxim de 280.000 euro/beneficiar.
- (6) Furnizorul schemei de ajutor de stat este Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și derularea schemei este asigurată de Fondul de Garantare a Creditului Rural - S.A. - IFN, denumit în continuare F.G.C.R, în calitate de administrator al schemei de ajutor de stat.

Art. 3 - În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) beneficiari - sunt operatori economici care își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare definite prin Codurile: CAEN 011 - Cultivarea plantelor nepermanente; CAEN 012 - Cultivarea plantelor din culturi permanente; CAEN 013 - Cultivarea plantelor pentru înmulțire; CAEN 014 - Creșterea animalelor și CAEN 015 - Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor), indiferent de mărimea acestora, constituiți astfel: conform Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare; asociații agricole și societăți agricole conform Legii privind societățile agricole și alte forme de asocieri în agricultură nr. 36/1991, cu modificările și completările ulterioare, Legii privind organizarea și funcționarea cooperăției nr. 1/2005, republicată, cu modificările ulterioare, și Legii cooperăției agricole nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare; persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și familiale, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, cu completările ulterioare; asociații de fermieri constituite conform Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare.
- b) credit - împrumut unic (facilitate non - revolving), acordat de banca finanțatoare sub forma unui credit pentru capital de lucru; în noțiunea de credit nu se includ plafoanele de facilități (plafon de scrisori de garanție bancară, plafon multiproduct, alte tipuri de plafoane);
- c) instituție de credit - entitate definită în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare;
- d) administratorul schemei - fondul de garantare dedicat sectorului agricol pentru facilitatea accesului la finanțare a producătorilor agricoli, respectiv Fondul de Garantare a Creditului Rural - S.A. - IFN, cu care Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale încheie o convenție de lucru pentru derularea schemei.

Art. 4 - (1) În cadrul schemei "Creditul Fermierului" se acordă un ajutor de stat beneficiarilor eligibili, așa cum sunt menționați la art. 3, lit. a) sub formă de grant, care acoperă componenta de dobândă

reprezentând partea de ROBOR la 3 luni, prevăzută la art. 6 alin (4) lit. a), acordat pe o perioadă de maximum 60 luni, fără a depăși cuantumul nominal stabilit prin acordul de finanțare, dar nu mai mult de echivalentul în lei al sumei de 280.000 de euro/beneficiar.

(2) Cursul de schimb euro/leu pentru calcularea plafonului maxim este cursul Băncii Naționale a României valabil la data emiterii acordului de finanțare.

(3) Granturile se acordă cu respectarea prevederilor secțiunii 2.1 din Cadrul temporar Ucraina, respectiv:

a) ajutorul total nu depășește 280.000 de euro pe beneficiar în orice moment; toate cifrele utilizate trebuie să fie brute, și anume înainte de deducerea impozitelor sau a altor taxe;

b) ajutorul se acordă cel târziu la data de 30 iunie 2024;

Art. 5 - (1) Ajutorul de stat sub formă de grant prevăzut la art. 4 alin. (1) se acordă beneficiarilor care îndeplinesc cumulativ, la data solicitării, următoarele condiții:

a) au contractat de la o instituție de credit înscrisă în program, unul sau mai multe credite, așa cum sunt menționate la art. 3, lit. b), respectiv credite non-revolving pentru finanțarea capitalului de lucru, potrivit contractului de credit încheiat după data autorizării prezentei scheme de ajutor de stat de către Comisia Europeană;

b) nu au fost emise împotriva lor decizii de recuperare a unui ajutor de stat sau, în cazul în care asemenea decizii au fost emise, acestea au fost executate, conform prevederilor legale în vigoare;

c) nu au solicitat alte tipuri de ajutor de stat pentru aceleași costuri eligibile;

d) împotriva lor nu s-a deschis procedura insolvenței;

e) are activitate în domeniul producției agricole primare și după caz, activitatea este înregistrată potrivit certificatului constatator obținut de la RECOM;

f) nu figurează cu credite restante, inclusiv pentru finanțările tip leasing, sau, dacă înregistrează restante, acestea sunt încadrate în categoriile A, B, C în baza de date a Centralei Riscului de Credit;

g) nu figurează în baza de date a Centralei Incidentelor de Plăți cu interdicțiile de a emite cecuri și cu incidente majore cu bilete la ordin în ultimele 6 luni anterioare datei solicitării;

(2) Măsura de ajutor prevăzută de prezenta schemă nu poate fi utilizată în niciun fel pentru a submina efectele scontate ale sancțiunilor impuse de UE sau de partenerii săi internaționali și trebuie să fie în deplină concordanță cu normele de combatere a eludării din regulamentele aplicabile. Este interzis ca entitățile care fac obiectul sancțiunilor să beneficieze direct sau indirect de astfel de măsuri. Astfel, nu pot beneficia de facilitățile acordate în cadrul prezentei scheme de ajutor de stat întreprinderile care fac obiectul sancțiunilor adoptate de UE și nici:

a) persoanele, entitățile sau organismele desemnate în mod specific în actele juridice care impun sancțiunile respective;

b) întreprinderile deținute sau controlate de persoane, entități sau organisme vizate de sancțiunile adoptate de UE;

c) întreprinderile care își desfășoară activitatea în industrii vizate de sancțiunile adoptate de UE, în măsura în care ajutoarele ar submina obiectivele aferente sancțiunilor relevante, nelimitându-se însă la acestea.

(3) Ajutorul acordat în temeiul prezentei scheme de ajutor de stat nu este condiționat de relocarea unei activități de producție sau a altei activități a beneficiarului dintr-o altă țară din Spațiul Economic European (SEE) pe teritoriul României, indiferent de numărul de locuri de muncă pierdute efectiv în unitatea inițială a beneficiarului din SEE.

Art.6 - (1) Instituțiile de credite înscrise în program acordă beneficiarilor, în conformitate cu normele proprii de creditare în vigoare, credite non-revolving pentru finanțarea capitalului de lucru, pe o perioadă maxim de 60 de luni, fără posibilitate de prelungire.

(2) Pentru creditele prevăzute la alin. (1) nu se percepe comision de rambursare anticipată, iar contractul de credit nu poate conține clauze care să permită modificarea unilaterală a acestuia de către instituția de credit.

(3) Rata dobânzii aferenta creditelor prevăzute la alin. (1) este rata dobânzii formată din ROBOR la 3 luni plus o marjă de maximum 1,95% pe an. Marja include și nivelul total al comisioanelor percepute de către instituția de credit în toate etapele creditării. Marja nu include taxele aferente operațiunilor conexe activității de creditare, precum: taxe notariale, costurile legate de evaluare și înregistrarea garanțiilor și altele asemenea.

(4) Rata dobânzii prevăzută la alin. (3) se suportă astfel:

- a) partea reprezentând ROBOR la 3 luni de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
- b) marja de maximum 1,95% pe an de către beneficiarul creditului.

(5) Instituțiile de credit sunt obligate să mențină condițiile prevăzute la alin. (1) - (3) pe întreaga durată de derulare a contractelor încheiate în condițiile prezentei scheme.

Art. 7 - (1) Schema de ajutor de stat Creditul Fermierului devine operațional după data emiterii deciziei de autorizare a schemei de ajutor de stat de către Comisia Europeană, iar acordurile de finanțare vor fi emise până cel târziu la data de la 30 iunie 2024, fără a se depăși bugetul schemei prevăzut la alin. (2). Plata grantului se efectuează până la data de 30 iunie 2030 inclusiv.

(2) Bugetul schemei de ajutor de stat este de maximum 815,5 milioane lei, finanțarea realizându-se în limita sumelor disponibile în soldul contului de disponibil simbol 50.89 Disponibil din „Fondul pentru creditare și garantare a creditelor”, iar după epuizarea acestora în limita prevederilor bugetare anuale aprobate cu această destinație în bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, la capitolul 83.01 „Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare”, titlul VII „Alte transferuri” cod 55.

(3) Prin implementarea schemei de ajutor de stat se estimează acordarea de ajutor de stat unui număr de maximum 3.500 de beneficiari.

(4) Plata grantului se efectuează până la data 30 iunie 2030 inclusiv fără a se depăși cuantumul nominal stabilite prin acordurile de finanțare. În situația în care pe perioada de valabilitate a creditului nivelul componentei de dobândă reprezentând ROBOR la 3 luni depășește nivelul prevăzut în acordul de finanțare, beneficiarul are obligația de a plăti diferența.

(5) Ajutorul de stat sub forma grantului, suportat din resursele prevăzute la alin. (2), se virează lunar, pentru sumele aferente lunii anterioare, de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în contul administratorului, F.G.C.R., conform deciziei emise de către acesta pe baza situațiilor centralizatoare privind dobânzile lunare datorate, transmise lunar de instituțiile de credit pe propria răspundere.

Art. 8 - (1) Pentru implementarea Schemei între Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și administratorul schemei, așa cum este menționat la art. 3, lit. d). se încheie o convenție de lucru prin care se stabilesc termenii și condițiile derulării schemei, precum și drepturile și obligațiile părților.

(2) Costurile de derulare a schemei sunt în valoare de 1% din valoarea creditelor acordat în condițiile prezentei scheme și se asigură de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, lunar, din sumele prevăzute la art.7 alin.(2).

Art. 9 - (1) Administratorul schemei, F.G.C.R, trebuie:

a) să publice pe site-ul propriu textul integral al schemei de ajutor de stat, perioada de derulare a schemei, bugetul schemei de ajutor de stat, data epuizării bugetului schemei de ajutor de stat, precum și forma și conținutul documentelor necesare pentru accesarea acesteia;

b) să păstreze înregistrări detaliate referitoare la toate ajutoarele acordate în cadrul schemei de ajutor de stat;

c) să cuantifice pe fiecare beneficiar toate formele de ajutor de stat acordate. Aceste înregistrări conțin toate informațiile necesare pentru a stabili dacă sunt respectate criteriile din reglementările europene în domeniu și trebuie păstrate timp de 10 ani de la data acordării ultimului ajutor în cadrul schemei de ajutor de stat.

d) să publice informațiile aferente fiecărui beneficiar al cărui ajutor de stat depășește valoarea de 10.000 euro, pe site www.fgcr.ro;

e) să transmită Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale toate datele și informațiile necesare pentru monitorizarea ajutoarelor de stat acordate prin prezenta schemă;

f) să transmită Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale informațiile necesare pentru întocmirea raportului anual în conformitate cu articolele 5 - 7 din Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei, modificat de Regulamentul (UE) 2015/2282 al Comisiei.

(2) Beneficiarii ajutorului de stat acordat în baza prezentei scheme de ajutor de stat trebuie să păstreze toate documentele aferente acestuia timp de 10 ani și sunt obligați să le pună la dispoziția autorităților, ori de câte ori le sunt solicitate.

Art. 10 - (1) Monitorizarea și controlul beneficiarilor în cadrul prezentei scheme de ajutor de stat se fac în mod transparent, nediscriminatoriu, prin publicarea lunară a înscrierilor și beneficiarilor schemei

de ajutor de stat, pe site, de către F.G.C.R. cu respectarea reglementărilor aplicabile instituțiilor de credit și instituțiilor financiare nebankare.

(2) Beneficiarii și instituțiile de credit care au acordat creditele prevăzute la art. 6 au obligația să faciliteze controlul asupra utilizării ajutorului de stat acordat în cadrul prezentei scheme de ajutor de stat.

(3) În situația în care administratorul schemei, F.G.C.R., constată că beneficiarii nu au respectat prevederile schemei de ajutor de stat și/sau pe cele ale acordului de finanțare, solicită acestora rambursarea ajutorului de stat primit, la care se adaugă dobânda aferentă, conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Rata dobânzii aplicabile este cea stabilită potrivit prevederilor din Regulamentul (UE) 2015/1.589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și din Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE.

(5) Recuperarea ajutoarelor de stat se realizează potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 11 - (1) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale procedura de acordare și plată a ajutoarelor de stat în cadrul schemei de ajutor de stat.

(2) În situația în care, anterior emiterii deciziei Comisiei Europene, Comisia Europeană solicită modificări privind prezenta schemă, prevederile prezentei ordonanțe se modifică în mod corespunzător.

Secțiunea II - Modificarea art. 12 alin (1) din Legea nr. 218/ 2005 privind stimularea absorbției fondurilor alocate României pentru agricultură, dezvoltare rurală, pescuit și afaceri maritime, gestionate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin instrumente financiare de garantare și creditare, precum și pentru susținerea obiectivelor naționale de politică agricolă, cu modificările și completările ulterioare

Art. 12 - Alineatul (1) al Articolul 12 din Legea nr. 218/2005 privind stimularea absorbției fondurilor alocate României pentru agricultură, dezvoltare rurală, pescuit și afaceri maritime, gestionate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin instrumente financiare de garantare și creditare, precum și pentru susținerea obiectivelor naționale de politică agricolă, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 132 din 20 februarie 2008, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul conținut:

„Art. 12. - (1) Sumele alocate în baza prezentei legi, rămase neutilizate după finalizarea Programului SAPARD, precum și cele rezultate din rambursarea creditelor garantate de fondurile de garantare se vor utiliza în continuare pentru acordarea de garanții beneficiarilor Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală, Fondului european pentru pescuit și Fondului european de garantare agricolă și pentru majorarea capitalului social al Societății Naționale «Casa de Comerț Agroalimentar UNIREA» înființată prin Hotărârea Guvernului nr. 933/2018 privind înființarea Societății Naționale «Casa Română de Comerț Agroalimentar UNIREA» - S.A., cu respectarea prevederilor în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru finanțarea schemei de ajutor de stat «Creditul Fermierului» și a costurilor corespunzătoare derulării acesteia.”

**PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU**